

P508861

Belgaphil 7

Verschijnt driemaandelijks in januari - april - juli - oktober

3 - Woord van de Voorzitter • 4 - Een kennismaking met Brazilië •
8 - Jeugdfilatolie, nog een waardevolle hobby in deze tijd ? •
12 - De eerste meerkleurige poststempels (2) • 14 - Telefoonzegels (vervolg) •
17 - Literatuur • 18 - Krakau, een uitstap meer dan waard (deel 3) • 22 - Agenda

COLOFON

Voorzitter

Eddy Van Vaeck
Longtinstraat 44
1090 BRUSSEL
e.vanvaeck@klbp.be
+32 2 423 23 22

Secretaris

Constant Kockelbergh
Avenue des Cerisiers, 21
1330 RIXENSART

Penningmeester

R. Duhamel
Avenue des Erables, 14
B-1420 BRAINE-L'ALLEUD
robertduhamel@skynet.be
nr. rekening "Landsbond"
210-0583900-12
BIC: GEBABEBB

IBAN: BE19 2100 5839 0012

Medewerkers

Robert Duhamel
Michel Fizez
Jozef Ghys
Constant Kockelbergh
Bernard Péters
Ivan Van Damme
Filip Van der Haegen

Vertalers

Constant Kockelbergh
Bernard Péters
Bruno Stes
Marcel Van der Mullen

Oplage

12 000 exemplaren

Prijs

GRATIS voor de leden van
K.L.B.P.

€ 15,00/jaarabonnement

Volgend nummer

Belgaphil nr. 8 verschijnt op
31 oktober 2007.

Om onder de beste voor-
waarden gepubliceerd te
worden dienen uw teksten
en mededelingen uiterlijk
op 10 september 2007 toe
te komen op de redactie:
Redactie Belgaphil,
p/a Ivan Van Damme
Vijverstraat 19
B-9881 Bellem
E-mail: naviemmadnav@
skynet.be

Verantwoordelijkheid

Iedere auteur blijft steeds
verantwoordelijk voor de
inhoud van zijn artikel

Internationale Postzegel- en Muntenbeurs

antwerp expo
Jan van Rijswijcklaan 191
2020 Antwerpen

www.fnip.be

info@fnip.be

Zaterdag van 10h00 tot 18h00
Zondag van 10h00 tot 16h00

Toegangsprijs: € 3.00

**In samenwerking met FNIP bieden wij onze
lezers gratis toegang aan:**

**Geef deze bon af aan de ingang voor gratis
toegang op zat 29 sept. of op zon 30 sept. 2007**

naam:.....
adres:.....
.....
.....

**FNIP vzw – Boekenberglei 181-3
BE - 2100 Deurne**

**tel:+32(0)486 96 22 85
fax:+32(0)3 233 89 70**

Woord van de Voorzitter

Eddy Van Vaeck - Nationale Voorzitter van de K.L.B.P.

Belgaphil 7, die u nu aan het lezen bent, is alweer de voorlaatste van jaargang twee. Wat vliegt de tijd toch snel!

Voor velen onder u zit misschien ook de vakantie er weer op, anderen moeten er nog aan beginnen. Dus tijd hebben jullie zeker om dit nummer grondig door te nemen. De redactie heeft moeite nog kosten gespaard om er weer een prachtig nummer van te maken, iets waarin ze zeker geslaagd zijn.

Dat er de laatste maanden een en ander stond te gebeuren hebt u zelf kunnen vaststellen. Zo bijvoorbeeld de eerste algemene ledenvergadering van eind juni. Voor de meesten onder u was het misschien een eerste kennismaking met ons huis van de filatelie.

Sinds 2 juni is ook de bibliotheek van K.L.B.P. operationeel en verder in dit blad vindt je dan ook alle inlichtingen betreffende de dagen en uren van opening. We hopen dan ook dat jullie, verzamelaars filatelisten, er gretig van gebruik zullen maken. De komende weken wordt ook de bibliotheek van het voormalige postmuseum

ter beschikking gesteld van de verzamelaars. Wel dienen we op te merken dat er niet kan rondgelopen worden en dat alle werken enkel ter plaatse kunnen geraadpleegd worden. Wel wordt de mogelijkheid geboden om artikels te kopiëren of in te scannen. Maar hierover kunnen onze bibliothecarissen u meer vertellen eens u ter plaatse bent.

Nogmaals doen wij een oproep aan de lezers om de adreswijzigingen door te geven aan onze penningmeester, Robert Duhamel, die de fiches aanpast. Aan de clubs vragen we enkel de aanpassingen door te sturen en niet elke keer de volledige ledenlijst. Het is steeds een enorm werk om alles uit te zoeken.

Nog veel leesplezier met uw Belgaphil, het officiële bondsblad.

Uw voorzitter

Eddy Van Vaeck ♣

Een kennismaking met Samba, zon en

Meestal spreekt men over Brazilië zonder een voorstelling te hebben van de geweldige dimensies van dat land. Met meer dan 8 500 000 km² is het ongeveer 280 x groter dan België. Het klimaat gaat van subtropisch aan de Amazone rivier tot het met midden Europa vergelijkbare zuiden van het land. In 1500 ontdekt door de Portugezen, werd het vooreerst langs de kust gekoloniseerd. In 1822 verklaarde het zich onafhankelijk van Portugal en kroonde Dom Pedro I tot Keizer. Al in 1831 volgde zijn zoon Dom Pedro II hem op. Hij was het die de moderne ontwikkelingen uit die tijd hielp invoeren. Dat gold ook voor het Braziliaanse postwezen.

Het verschijnen van de eerste poszegel in Groot-Brittannië, de „Penny black,” is voor verzamelaars een begrip. Maar als 2e onafhankelijk land gaf Brazilië op 1 Augustus 1843 postzegels uit, daarbij de groten der aarde; Duitsland, Frankrijk Italië en de Verenigde Staten de loef afstekend. In navolging van Groot-Brittannië, was het eerste ontwerpidee een afbeelding van de keizer op de zegels aan te brengen, maar de gedachte zette zich door dat men „uit plichtsbef en respect,” de beeltenis van de monarch alleen op zaken die „de tand des tijds,” konden doorstaan, en verering waardig waren, mocht aanbrengen Deze opinie zou nog 23 jaar standhouden

De „ossenogen,” zijn, relatief grote, postzegels, in de waarden 30, 60 en 90 Reis gedrukt, en die hun

naam ontleen aan de vorm die aan een groot oog doet denken. Bij de eerste oplagen werden de zegels gedrukt in vellen van 54 zegels, in blokken van 18 stuks voor elke waarde, en onder mekaar. De blokken werden voor gebruik afgesneden. Dit gebeurde erg zorgvuldig, daar er maar 2 gevallen bekend zijn waar zegels van 2 verschillende waarden samenhangen. (met middenstuk). Deze, zogenaamde Siamese tweelingen, behoren tot de grootste zeldzaamheden in de wereldfilatelie. Later werden de 30 en 60 Rs zegels apart gedrukt.

Al vanaf Juli 1844 werden de „ossenogen,” vervangen door zegels van een kleiner formaat, die dan liefdevol „geitenoogjes,” werden genoemd. Aanleiding daartoe was een inspectie door „financiën.” De ontwaarding van de zegels was

Brazilië

"ossenogen"

Paul Lepper & Hugo Van Tilburg

vaak bijna onzichtbaar, waardoor een tweede gebruik mogelijk werd, en het formaat was erg onhandig bij brieven met een hoog port.

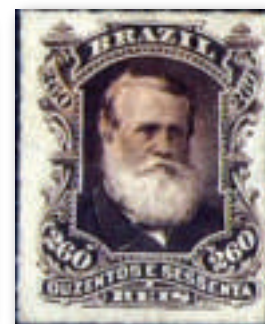

In 1850 volgde de uitgifte van de „kattenogjes”, eveneens in het zwart en eenvoudig in uitvoering, in waarden tussen 10 en 600 Rs. In 1854 verschenen de eerste kleurdrukken; 10 en 30 Rs in blauw, gevolgd in 1861 door een 280 Rs in rood voor het port naar Frankrijk, en een gele 430 Rs voor de rest van Europa.

Het midden van 1866 vertoonde een doorbraak; de eerste zegels met de beeltenis van Dom Pedro II. Het drukken gebeurde door de American Banknote Company te New York, toen erg bekend om zijn hoge drukkwaliteit. De zegels werden van een tanding voorzien, later gewijzigd in een doorstoken uitvoering (percée en linge). Twee jaar later verscheen een reeks die de ouder geworden keizer niet meer met een zwarte, „Barba negra”, maar nu met een witte volbaard, „Barba branca”,

vertoonde. Kenners verklaren dat deze zegels tot de mooiste onder de wereldklassiekers behoren.

Alvorens Brazilië in 1889 een republiek werd, en de Keizer afgedankt, verschenen nog enkele reeksen, waaronder telegraafzegels in 1869. Brazilië behoorde al vroeg tot de landen die telegrafie installeerden.

De eerste republikeinse postzegeluitgifte vertoonde het sterrenbeeld „Zuiderkruis”, ook nu nog te zien in het Braziliaanse staatswapen.

Brazilië hoorde niet tot de landen die men als pionierland der luchtvaart zou omschrijven, alhoewel één hunner, Alberto Santos Dumont, zoon van een Braziliaanse koffieplanter en een Franse moeder, tot één van de grootste uit zijn tijd mag genoemd worden. Zijn vlucht rond de Eiffeltoren in 1901 was een wereldprimeur.

gedankte oorlogspiloten die zich de burgerluchtvaart toewenden. Varig en Condor, (met Duitse invloeden), Aéropostale (Frans) en PAA (Amerikaans) leveren een gezonde concurrentie slag, die zal leiden tot snel opeenvolgende innovaties. Vanaf 1927 werd de post van en naar Europa verzorgt door een gecombineerd schip-À vliegtuig gebruik; de machines vlogen in de richting van de ligplaats van een schip, leverden daar de post af, en namen post mee terug in omgekeerde richting.

Ook nu nog is hij een Braziliaanse volksheld.

Na de 1e wereldoorlog ontwikkelde luchtvaart zich overall in sneltempo, dank zij de vele af-

Vanaf 1934 werden waternvliegtuigen ingezet die in de vaartrichting van grote trans-Atlantische schepen vlogen, daar met een kraan aan boord werden gehesen en vervolgens met een katalatie weggeschoten.

Brazilië's piloten behoorden tot WO.II bij de best opgeleiden ter wereld. In 1931 werd „ Correo Aéreo Militar ,” in het leven geroepen. Het ging hierbij niet om militaire luchtpost, maar wel om luchtpost met behulp van militaire

toestellen. Dit heeft enorm bijgedragen tot de ontwikkeling van het Braziliaanse binnenland, dat men ook nu nog de „groene oceaan „ noemt. Voor de verzending met deze dienst werd geen luchtposttoeslag berekend. Aangezien de Franse en Amerikaanse maatschappijen als „ officiële „ maatschappijen fungeerden, en gefrankeerd werden met Braziliaanse luchtpostzegels, mochten de „contractuele „, Varig, Condor en Condor Zeppe- lin, hun eigen luchtposttoeslagzegels uitgeven, te gebruiken op de hun toegewezen trajecten. Dit was de aanleiding voor het ontstaan van een verdere wereldzeldzaamheid: het „Parahyba provisorium“: 25-5-1930. In Joao Pessoa had het Condor

agentschap zijn 5.000 Rs zegels opgebruikt en wachtte op een nieuwe levering. Om het hiaat op te vullen overdrukte de agent een aantal 20.000 Rs zegels met een grote 5. Slechts weinige exemplaren zijn overgebleven. (dit voorval is even omstrede als het Duitse Vinetta provisorium).

Alhoewel Brazilië's ontwikkeling vooral te danken is aan Europese inwijkelingen, bewijst het grote aantal revoluties mede het Latijns-Amerikaanse karakter van dit land. De opstand in Sao Paulo is onder filatelisten het meest gekend, door de uitgifte van eigen (en ook gebruikte) postzegels. Al van tijdens de Eerste Wereldoorlog kende Brazilië de invoer van censuur en is dit vlijtig gedurende decenia's blijven praktiseren. Revolutie word evolutie: in 1946 werd het systeem van de „Mensagens Sociais“ opgericht voor binnenlands gebruik. Dit betreft een maatregel die speciaal voor behoeftige in 't leven werd geroepen; rond de feestdagen, Kerstmis, Nieuwjaar, Pasen, vader-en moederdag verkocht de post wensteleggrammen aan de prijs van 0,01Rs = 1/3 eurocent. De post stuurde stukken terug waarvan bekend was dat de afzender NIET behoeftig was. In 1979 volgt de eerste uitgifte van automaatzegels. In 1997 volgt de eerste uitgifte van zelfklevers. Brazilië volgt in elk opzicht de vernieuwingen op de voet.

Zoals de lezer kan vaststellen is Brazilië een land dat filatelisten kan bekoren. Er valt „filatelie“ te beleven naar ieders smaak en beurs. Sinds 30 jaar bestaat in Duitsland een studiegroep die onderzoek verricht op alle vlakken van de Braziliaanse filatelie, met leden in verschillende landen, en zijn bevindingen 2x per jaar gebundeld uitgeeft. Zij zijn steeds op zoek naar mensen die hun intresse delen, over de grenzen heen, zowel beginners als gevorderden.

Kontakt adressen: www.arge-Brasilien.de

Paul Lepper PF 1251 D- 48351 Everswinkel
 Walter Bernatek PF 181110 D- 54262 Trier
 eMail: walter.bernatek@t-online.de
 Hugo van Tilburg P. B 45 B-2610 Wilrijk
 eMail: hugo.van.tilburg@telenet.be ☘

Jeugdfilatelie,

Als je op ruildagen of filatelistische evenementen rondkijkt, zal het jullie ook niet zijn ontgaan dat het merendeel van de hoofden grijsjarig is. Hier en daar bemerk je een zeldzame jongere. Is jeugdfilatelie in deze tijd dan niet meer waardevol voor kinderen en jongeren? Als je het mij vraagt: integendeel!

Via mijn kinderen ben ik ook in de filatelie geduikeld. Zij hebben mij aangetoond dat postzegels verzamelen een totaal andere dimensie krijgt, indien we deze duurzame hobby van hun

kant bekijken. Zij beschikken niet alleen over een groot en jeugdig enthousiasme, zij hebben ook nog de neiging om iedere postzegel te behouden en te koesteren als een onschatbare relikwie. Het respect voor iedere, zeg maar, goedkope postzegel is bij hen nog aanwezig.

Ze hebben me naar de Binkse Ruilclub in Turnhout gesleept, waar ik moest vaststellen dat ook ik gepassioneerd werd door deze kleine papieren plakkertjes.

Wanneer de toenmalige jeugdmonitor berichtte dat hij ging stoppen, kon deze educatieve werking toch niet verloren gaan. Daarom besloten Lut (momenteel jeugdmonitor van onze collega's in buurdorp Arendonk) en ik het vaandel over te nemen. Gaandeweg kreeg de Binkse Jeugd van Turnhout een eigen identiteit, waarop wij proberen jeugdfilatelie te laten leven.

nog een waardevolle hobby in deze tijd ?

Els Miechielsen,
Jeugdmonitrice, Binkse Ruilclub Turnhout

Voorwaarden voor mij zijn steeds geweest: laagdrempeligheid zowel verstandelijk als financieel, maar ook een heel leuk en gevarieerd onthaal.

Ik vind het heel belangrijk dat we filatelie op maat van het kind aanbieden. Het is dan ook een sterke uitdaging om telkens een programma in elkaar te boksen waar elk jeugdlid iets aan heeft: die van 8 jaar en die van 18 jaar; die hoogbegaafde en die jongere met een mentale handicap, de beginneling en de gevorderde. Maar het belangrijkste aspect is dat ze binnen onze werking samen één groep vormen en elkaar helpen en waarderen. Een groepsverzameling is zowat het aangenaamste dat onze jeugdafdeling te beurt kan vallen. Want bij het einde van iedere jeugdactiviteit komen ze mij enkel vertellen dat het prettig was.

De groepsgeest en het ontspannende worden af en toe aangewakkerd door een kleine quiz of een spelletje één-tegen-allen met opzoekwerk in de catalogus of met vragen over wat ze de voorbije maanden in het 'lesgedeelte' hebben geleerd. Dan wordt er naarstig samengewerkt, waarbij ieders capaciteit wordt benut: Zo komt er steeds leven in de brouwerij en wordt er speels veel bijgeleerd.

Het is een hele uitdaging om telkens opnieuw nieuwe lesonderwerpen te vinden voor onze gevorderden. Daarvoor kan ik gelukkig een beroep doen op een aantal gastdocenten met eigen

specialisaties. Ik durf grif toegeven dat ikzelf de filatelistische wijsheid niet in pacht heb.

Ook financieel hebben we een eigen visie opgebouwd rond jeugdfilatelie: het belangrijkste aan een verzameling moeten de creativiteit en het opbouwplan van de verzameling zijn: de manier

Belgaphil

waarop een beeldverhaal gemaakt is met postaal materiaal. Wat volgens mij totaal uit den boze is, is het beoordelingscriterium over originaliteit en kwaliteit van het materiaal, omdat hier vaak gezinspeeld wordt op 'duurder materiaal'.

Ik ben dan ook erg trots als ik zie dat onze jeugdverzamelingen echt niet hoeven onder te doen in een internationaal kader, waar ik me soms heb afgevraagd hoe kinderen zulk materiaal zouden hebben bijeengespaard en gevonden, of vanwaar kinderen een spontane interesse zouden hebben gehaald voor een bepaald onderwerp. De Binkse verzamelingen mag ik met trots benoemen als echte jeugdverzamelingen. Thema's die onze kinderen uitwerken fascineren hen uitermate en zijn dikwijls eigentijdse dingen die hen bezighouden: muziek, de boerderij, Turnhout, de zee, onontbeerlijk water, paarden, honden, treinen, de post, vervoer, zeilen, de ontwikkeling van het kind ... Ieder werkt enthousiast op zijn niveau, zelfs onze analfabeten, die wat geholpen worden door ouders of monitoren of onze andere jongeren. En met datzelfde enthousiasme nemen we deel aan tentoonstellingen met wedstrijd karakter, waar ons motto is 'meedoen is belangrijker dan de punten, want uit de jurygesprekken kan je leren'. Hoewel het natuurlijk toch wel deugd doet dat ieder op zijn beurt geregeld de voldoening krijgt die hij verdient.

Hiermee ga ik wel in tegen een artikel laatst in Belgaphil, waarin stond dat de jeugd best een budget kan besteden aan filatelie... België verzamelen of zelfs maar een Stampilou-abonnement volgen is voor vele kinderen zonder steun van hun ouders niet realistisch.

Jeugdfilatelie moet ingaan op veel ruimere en bredere educatieve aspecten dan louter zegeltjes ontvangen via de post en deze in een album steken. Jeugdfilatelie is zowel groepsdynamica als amusement, zowel aardrijkskunde als geschiedenis, als informatica, als knutselen, als Nederlands en zelfs Frans of Engels voor de verzamelingen op internationaal niveau.

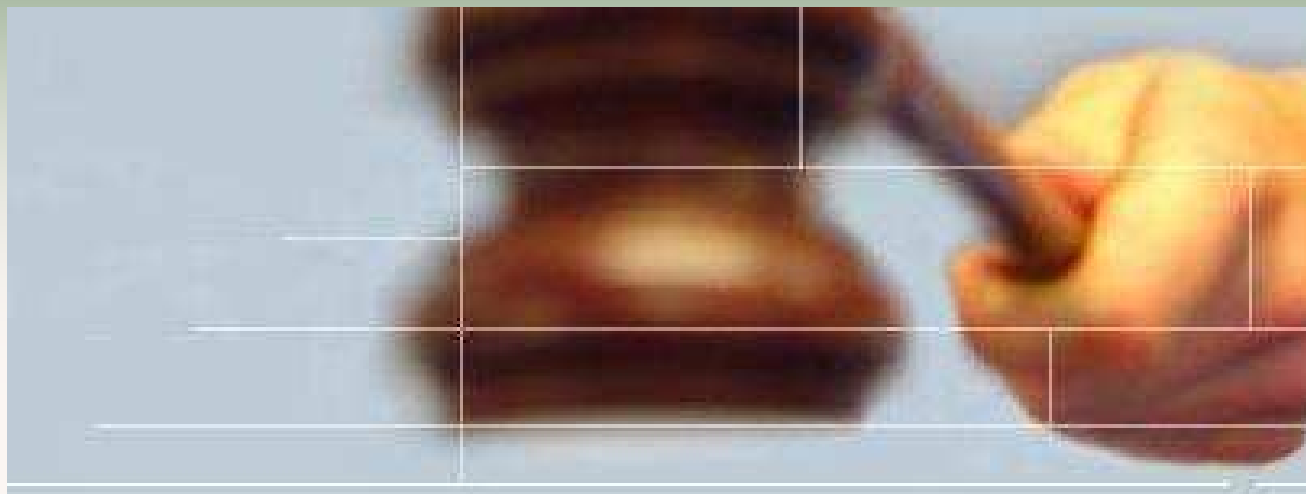
Als jeugdmonitor blijf ik dan ook nog steeds geloven in een droom: een ruimere en betere samenwerking tussen alle Vlaamse of zelfs met alle Belgische jeugdafdelingen.

Onmiddellijk word ik geconfronteerd met het eerste probleem: jeugdige filatelisten blijken te behoren tot een uitstervend ras ...

Heel wat clubs steken hun waardering voor onze jeugdwerking niet onder stoelen of banken, wat echt deugd doet, maar schrikken ervoor terug om er zelf aan te beginnen. Jeugdfilatelie is een investering zowel financieel als naar mankracht toe, maar het is echt al die moeite waard.

Al heel lang lopen ik en tal van mijn collega-bestuursleden rond met energieke plannen om de jeugdfilatelie terug op de sporen te krijgen, zo kinderen terug aan te trekken en hun een leuke hobby te bezorgen die ook algemeen vormend is. Wij hunkeren naar middelen en mensen om deze droom te realiseren. Wij, met de Binkse, willen dan ook ten volle onze ervaring en programma's delen met andere clubs die mee in de boot willen stappen. Hopelijk is dit een begin van de nieuwe hoop voor de filatelie! ❀

openbare postzegelveilingen

Veilingen

VAN OSSELAER

volgende veiling

zaterdag 15 december 2007 om 13.00 uur

in zaal RUGGEHOF, Frans Van Dijkstraat 46, 2100 DEURNE BELGIE

kijkgelegenheid : vrijdag 14 december van 17.00 tot 21.00 uur

zaterdag 15 december van 9.00 tot 12.30 uur

WIJ VERKOPEN TEVENS UW COLLECTIE OF DUBBELS
EN DIT AAN DE BESTE VOOWAARDEN,
NEEM CONTACT OP !!!

veilingcatalogus online

www.vanosselaer.com

info@vanosselaer.com

Koolsveldlaan 39A – 2110 WIJNEGEM – BELGIE

☎ 0032 3 354 48 88

De eerste **meerkleurige**

Naar aanleiding van het artikel van wijlen de heer Willy Van Riet omtrent dit onderwerp wil ik dit even in het kort uitdiepen.

De ontwerper van deze meerkleurige poststempels was een bekend Tsjechisch filatelist en uitvinder, ing. J. Pospíšil, die zijn ontwerp in 1935 aan de Tsjechische Posterijen voorstelde om te gebruiken bij speciale gelegenheden.

De ontworpen stempel bestond uit een onderdeel per kleur en werkte zoals vroeger de numeroteurstempels, die gebruikt worden om automatisch volgnummers af te stempelen: voor elke kleur was dus een afstempeling per segment nodig.

Zoals W. Van Riet al vermeldde, kwam de eerste stempel in gebruik op de verjaardag van de onafhankelijkheid van Tsjecho-Slovakije, meer bepaald op 28-10-1935 in de kleuren rood en blauw.

In mijn verzameling vond ik enkele tientallen van deze meerkleurige gelegenhedstempels, waarvan hierbij enkele voorbeelden:

In 2 kleuren

PŘEROV 1

Regionale Postzegel­tentoon­stelling

In gebruik 20-6 tot
16-7-1936
Blauw-Groen

TRENČÍN

80e verjaardag van het overlijden van de Slo­vaakse schrijver en politicus L'udovít Štúr 1815-1856.

In gebruik 28-8 tot
31-8-1936
Blauw-Rood

poststempels (2)

Frederik Backeljauw

Sommige van deze stempels waren prachtig uitgevoerd zoals bijv. deze stempel, die in gebruik was voor de viering van de 20^e verjaardag van de Republiek.

TURČIANSKY SVĀTY MARTIN

In gebruik 21-7-1938
Rood-Blauw

Tot slot nog een ontwerp van een stempel die zelfs bij de Tsjechische filatelisten zo goed als onbekend is en die door ing. Pospíšil ontworpen werd in vijf (5) kleuren!

In 3 kleuren

PARDUBICE-ZAVODISTE

VIII motor races voor de
Gouden Helm
In gebruik 25-9 tot 27-9-1936
Groen-Paars-Geel

BOHDANEČ u PARDUBIC

Meeting Motorcar Races
In gebruik 07-08-1938
Paars-Blauw-Groen

Blauw-Bruin-Rood-Groen-Paars

De stempel was ontworpen voor gebruik tijdens de verjaardag van de onafhankelijkheid van Tsjecho-Slowakije (een jaar na de eerste tweekleurige stempel), maar werd niet aangenomen omdat er vijf bewerkingen nodig waren om een complete afstempeling te plaatsen. Van dit stempelontwerp zouden slechts 3 proefdrukken bestaan: één in het Postmuseum van Praag, één bij de bekende filatelist Vaclav Nebesky, auteur van verschillende boekwerken omtrent de speciale en gelegenheidsstempels van Tsjecho-Slowakije en ook het exemplaar dat in mijn bezit kwam via hem en wijlen Bill Dawson, een vooraanstaand Engelse filatelist in mijn bezit. ✿

Telefoonzegels

Beierse telefoonzegel, afgestempeld in NEUHAUS a. Inn op 28 december 1907, nominale waarde 20 pfennig in de vier hoeken van de opgedrukte zegel, zoals op het type van 1867 tot 1911 – het biljet is aan de vier zijden getand. Afmetingen: 38 x 63 mm. Dit telefoonbewijs volstond voor

een telefoongesprek van 5 minuten en moest bewaard worden tot het verlaten van de telefooncel.

In Groot-Brittannië verschenen in 1884 vijf telefoonzegels met het portret van kolonel Robert Raynsford-Jackson met diverse omlijstingen. Robert Raynsford-Jackson was de eigenaar van katoenspinnerijen in Blackburn, waar hij in 1878 af te rekenen had met stakingen en opstootjes (de zo geheten 'cotton riots').

Hij was ook de voorzitter van de NTC (National Telephone Company) een privé-telefoonnet, dat overgenomen werd door de General Post Office. Om betaalproblemen uit te roeien voerde hij in 1884 zegels in als betaalmiddel voor telefoongesprekken vanuit de vroegste telefoonkantoren, hoofdzakelijk in Schotland, vooral toen grote verschillen werden ontdekt in de rekeningen tussen het kasgeld en de geregistreerde oproepen. Zo hoefde er geen geld meer te circuleren en konden de zegels in een register worden geplakt.

Ze kunnen het best vergeleken worden met onze huidige telekaarten. De Britse Post was nochtans van oordeel dat ze verward konden worden met de gewone postzegels en haalde ze in 1891 uit de circulatie.

(vervolg)

Bruno Stes

In Monaco verscheen in 1886 één telefoonzegel met de tekst PRINCIPAUTÉ DE MONACO, gevolgd door BULLETIN DE CONVERSATION. Net als in Frankrijk diende zo'n telefoonbewijs voor een gesprek vanuit een openbare telefooncel, maar hier moest er wel 50 c. voor 5 minuten te worden betaald.

Gedrukt op veiligheidspapier met op de achtergrond de woorden POSTES ET TÉLÉGRAPHES TÉLÉPHONES. Boekdruk op hard ongegomd papier met tanding 13½ (Yvert nr. 1). Portret van prins Albert I, type van de postzegels van 1891.

Indiase zegels met beeltenis van George V, type van 1911-1926 - 4 anna olijf (Yv. nr. 118), 2 anna violet (Yv. nr. 111), 2 anna vermiljoen (Yv. nr. 135), met opdruk PATIALA STATE van 1928-38 (Yv. nr. 67, 58, 64).

Patiala was een staat rond de gelijknamige stad in Punjab, de Indiase deelstaat die grenst aan Pakistan. Als Brits protectoraat tot 1948 gaf deze belangrijke sikhstaat van 1884 tot 1945 zegels uit, meestal zegels van Brits-India met de opdruk PATIALA STATE. Op de voorbeelden hieronder zien we bovendien de opdruk 'Telephone Service'. Dergelijke telefoonzegels bestonden al in India ten tijde van koning Edward VII (1902-1910).

In België werden dus ook telefoonzegels uitgegeven, waarmee het bedrag voor een telefoonverbinding betaald kon worden. Ze waren in gebruik van januari 1891 tot september 1903. Een ongebruikte, volledige telefoonzegel bestond altijd uit een zegel, die door het kantoor werd behouden, en een aanhangende strook voor het publiek. Om in een openbaar telefoonkantoor te telefoneren, diende de belangstellende eerst een zegel te kopen. De strook mocht hij na het gesprek als betalingsbewijs behouden. Vandaar de tweetalige tekst op de strook Bewijs van

Belgaphil

betaling voor een gesprek in de OPENBARE/ TELEPHOONKANTOREN/ *Dit bewijs door de sprekers te vragen en te bewaren.*

De catalogus vermeldt: «In het begin werden deze zegels aan het publiek verkocht per stuk en in boekjes. Per dienstorder van 13/11/1891 werd dit afgeschaft en kreeg het publiek nog enkel het bewijs van betaling (strook).» Er is tot op heden echter nog geen enkel dergelijk boekje teruggevonden. De Postadministratie wilde niet dat deze telefoonzegels op aanvraag werden afgestempeld en verbood daarom haar personeel bijna onmiddellijk deze zegels uit welwillendheid af te stempelen. Dat is ook de reden waarom de verkoop van postfrisse zegels werd afgeschaft. Daarom ook zijn deze zegels zo zeldzaam, in het bijzonder de hoge waarde van 3,75 fr. Voor zover wij weten, is geen enkel volledig administratief formulier met het gestempelde linkerdeel van de zegel in een verzameling bekend.

Bestaan er speciale stempels om telefoonzegels af te stempelen of werden hiervoor telegraafstempels gebruikt? Meestal vinden we op de strook en/of op de zegel een achthoekige afstempeling van een telegraafkantoor, maar stempels van een postkantoor komen ook voor (waarschijnlijk afkomstig van gemengde kantoren).

souche (acquit) d'un timbre –téléphone de 3 fr. rose avec valeur en bleu, oblitéré au verso avec cachet-télégraphe de BRUXELLES (BOURSE)/ le 11 NOVE 92. Ce bureau du télégraphe était un des 11 bureaux de la capitale à cette époque.*

source: <http://delcampe.net>,

Philatélie- Europe-Belgique-Téléphones.

Dit telegraafkantoor was één van de elf kantoren van de hoofdstad.

Telefoonzegels worden in de VSA en in het UK vaak gezien als postwaardestukken, doordat ze in de meeste gevallen ook een opgedrukte zegel vertonen. Naast de pure telefoonzegels worden dus verwante postwaardestukken verzameld, zoals die te vinden zijn in Groot-Brittannië, Canada, de VSA, Frankrijk en Denemarken.

Als de vloedgolf van de nieuwe uitgiften u ergert, waarom waagt u zich niet eens op een ander terrein, waar nog plezier te beleven valt aan het verzamelen? Als we ons baseren op de titel van de catalogus van Dr. S.E.R. Hiscocks *Telegraph and Telephone Stamps of the World, a priced and annotated catalogue, 66 countries and 3,735 stamps – 1982, 375 pages, 1044 illustrations*, dan is het verzamelgebied waarschijnlijk ruim genoeg. ❁

De regering van de Canadese provincie Alberta gaf deze zegel uit als een soort dienstzegel waarmee aangetoond kon worden dat de gebruiker was vrijgesteld van de heffing op een telefoongesprek (frank). Hiernaast de 5 ¢ oranje met de tekst 'TELEPHONE SYSTEM'.

Literatuur

“De Genealogie van de Belgische en Luxemburgse Dynastieën”

Naar aanleiding van haar 25e jubileumpostzegelbeurs op 25 februari 2007, publiceerde de Lokerse Postzegelkring dit boek, opgezocht en samengesteld door Ir. Geert Hoste.

Het is rijkelijk geïllustreerd met postzegels en bevat de kwartierstaten van alle Belgische Koninginnen. Tekst en afbeeldingen getuigen van een groot inzicht in deze materie. Een niet te missen uitgave voor alle genealogen en filatelisten die meer willen weten over de koninklijke familie. Dit werk bevat zeer veel informatie over de voorouders van de Dynastieën Saksen Coburg Gotha en Nassau Weilburg.

Het boek van 48 pagina's op A4-formaat en met omslag in vierkleurendruk is te verkrijgen bij de auteur aan de prijs van € 7,50/st. + € 2,50 verzendingskosten (binnenland) te storten op rek.nr.: 860-0079538-77

Geert Hoste, Gasstraat 43 W2, 9160 Lokeren • eMail hoste.laceur@skynet.be • tel.: 09 360 67 27. ☼

Krakau

We verlaten het Wavelkasteel en dalen af naar het historische stadscentrum. In 1241 werd Krakau door de Tataren verwoest. 16 jaar later kreeg de stad haar huidige vorm, op basis van het Maagdenburger Charter. Centraal ligt de Stary Rynek, een 200 bij 200 meter groot plein en daarmee de grootste marktplaats van Europa.

Links van ons staat een éénzame toren, het enige overblijvende deel van het middeleeuwse stadhuis uit de XIVe eeuw.

In het midden bevindt zich de "Sukiennice", de lakenhal. Een eerste hal, gebouwd tussen 1342 en 1392 werd door brand verwoest. Van 1556 tot 1560 kwam een nieuwe hal in renaissancestijl tot stand.

Sierlijke arcades omsluiten het gebouw, dat meermaals op Poolse postzegels is terug te vinden. Jan Matejko, de bekende Poolse schilder smukte tijdens renovatiewerken in de XIXe eeuw de bovenzaal op met prachtige historische muurschilderijen.

een uitstap meer dan waard (deel 3)

Filip Van der Haegen, Président F.R.C.P.B. Flandre Occidentale

Bijna verstoep in de verste hoek van de fraaie markt staat de kathedraal, gewijd aan de heilige Maagd Maria. De kerk werd gebouwd tussen 1355 en 1365. Ze kenmerkt zich door twee verschillende torens. De linkertoren, tevens de hoogste, is gotisch van stijl. De toren rechts is beduidend kleiner en is in renaissancestijl opgetrokken. Hier was Karol Wojtyła kardinaal vooraleer hij in 1979 tot paus Johannes-Paulus II werd verkozen.

Belgaphil

Ieder uur klinkt vanuit één van deze kerktorens trompetgeschal, dat middenin een muzieknoot afgebroken wordt. De legende wil immers dat tijdens de aanval van de Tataren de toenmalige trompetblazer een pijl door de strot gejaagd kreeg!

We stappen de kathedraal binnen om er het prachtigste laatgotische altaar van Europa te bewonderen. In 1477 kwam de Neurenbergse kunstenaar Veit Stoss naar Krakau om er op bestelling van de stadsraad een altaarstuk uit hout te snijden. Hij werkte er twaalf jaar aan. Het werd een adembenemend drielukkig, dat in het midden Maria voorstelt, omgeven door de twaalf apostelen. Sommige figuren zijn drie meter hoog! Het linker- en het rechterluik bestaan telkens uit drie boven elkaar geplaatste panelen.

Twee details van het middenluik

Veit Stosz

wordt vervolgd ...

Belangrijk bericht

2 juni 2007 : Heropening van de bibliotheek in het Huis van de Filatelie, Longtinstraat 44 te 1090 Jette

De bibliotheek zal doorlopend geopend zijn van 10.00 tot 15.00 uur, **de eerste zaterdag en alle dinsdagen van de maand**. Gesloten in juli en augustus.

Momenteel zijn het enkel de werken van de bibliotheek van K.L.B.P. die kunnen geraadpleegd worden. De werken van de Belgische Academie zullen vanaf september te raadplegen zijn. Wegens technische redenen zijn de werken van de bibliotheek van het Postmuseum nog niet toegankelijk voor het ogenblik.

Oproep

De familie van de onlangs overleden Jos Luyts wil als eerbetoon zoveel mogelijk van de door Jos geschreven artikelen verzamelen en bundelen (Liefst de juiste bron waar het artikel is verschenen vermelden a.u.b.)

Wie is er eventueel in het bezit van het door Jos Luyts geschreven cursusboek "Hoe verzamel ik postzegels", of nog een ander werk van hem? De stukken worden natuurlijk aan de rechtmatige eigenaar terugbezorgd. Ik hoop echt dat dit zou mogelijk zijn.

Contact: Het bestuur van de KLBP, Longtinstraat 44, 1090 BRUSSEL
Hoogachtend,
Pascal Luyts

Tombola 2006 groene kaarten

00201	00483	00850	01233
02308	02914	03348	03903
04204	05292	05836	06243
07459	07541	09453	09715
10351	11637	11771	13808
13721	14678	14789	15284
15609	16001	16390	

De winnende loten geven recht op een aankoopbon van 25 €, geldig vanaf 1.1.2007.

De loten van 2005 (blauwe kaarten) vervallen op 30 mei 2006

Correctie in Belgaphil 6

Wegens plaatsgebrek kon de hieronder getoonde afbeelding bij het tweede gedeelte 'vliegtuig' niet geplaatst worden in het artikel - *uit de trein in de auto* - van René Hillesum, Roodendaal (NL) verschenen in het vorige nummer.

Dit vliegtuig-stuk is bovendien ook nog steeds het **enige bekende exemplaar** !

Agenda

Info's en Mededelingen

Phila 2000 Jette organiseert een **Grote Filatelistische rommeldag** op zaterdag 4 augustus 2007 van 9 tot 17 uur in het Poelbosch Paviljoen, Laerbeeklaan 110, 1090 Brussel. Gratis waardering van oud filatelistisch materiaal. Gemakkelijk bereikbaar met bus - parking gratis - gemakkelijke toegang voor mindervaliden. Inlichtingen en reservaties: Henseval, 45 Koningschapsstraat, 1020 Brussel - tel.: 02 428 43 06

K.V.B.P. afdeling Sint-Niklaas - op zondag 19 augustus a.s. tussen 9:00 en 16:00 uur houden wij onze **31e Grote Nationale Ruildag** welke zal doorgaan in het Sport- en Kulturcentrum "De Klavers", Sint Andriesstraat 1, 9111 Belsele. Postzegels - Postwaardestukken - Postkaarten - Gratis postzegeltijdschriften • algemene inkom € 1,00.

Le Waterloo Philatelic Club organise sa **10ème BOURSE PHILATELIQUE** le 26 août 2007 de 09:00 à 16:00 heures. Ecole communale de Mont Saint-Jean, Chaussée de Bruxelles 660, 1140 Waterloo. Info: W. D'hoore, tel. 02 354 75 07

De Philatelic Club Arlonais nodigt u uit op haar **REGIONALE COMPETITIEVE TENTOONSTELLING** op zaterdag 1 en zondag 2 september 2007.

Plaats: "Maison de la Culture" 6700 ARLON

Postzegels: • toerisme • gemeenschappelijke uitgifte met Luxemburg • belgische cinema.

Inlichtingen: Jacques Dechambre, 217 rue de Diekirch 6700 Arlon • eMail: jackdech@yahoo.fr • philatelie-arlon.be

Les Collectionneurs Ottintois organisent leur **11ème Bourse Philatélique** qui aura lieu au Centre Culturel d'Ottignies à l'avenue des Combattants, 41 à 1340 Ottignies, le dimanche 2 septembre prochain. Cette année nous rendons "hommage à Hergé", entrée gratuite, petite restauration, bar et tombola. Renseignements: Madeleine Briet, Présidente, rue Arthur Masson 3, 1341 Ottignies L-L-N, tel.: 010 61 27 44 et 010 65 91 34.

Op zondag 2 september 2007 van 9 tot 17 uur houdt de postzegelvereniging K.V.B.P. TIEL haar **7de "Postzegel & Verzamelaarsbeurs"** in de Europahal, Maczekplein te 8700 Tiel.

Toegang gratis - Grote gratis parking op 400m van centrum stad

Inlichtingen: Bolleire Frans, Gross Geraulaan 4, 8700 Tiel - tel.: 051 40 59 23 - eMail: bolleire.f@telenet.be

L'Association Philatélique Viroinval (A.P.V.) annonce sa

5ème Grande Bourse des Collectionneurs qui aura lieu le samedi 15 septembre 2007

de 9 à 17 heures à Nismes - Centre Culturel "Action Sud", 10 rue Vieille Eglise.

Philatélie, Marcophilie, Cartophilie, Numismatique, Télécartes, Cartes postales.

Entrée: 1,20 € donnant droit à une consommation. Parking aisé.

Renseignements: Mme Collin Camille, tel.: 060 31 19 82.

Le Cercle Philatélique de Nivelles organise sa **12° Grande Bourse des Collectionneurs** le

dimanche 16 septembre 2007 de 9 à 17 heures au Collège Sainte Gertrude à 1400 Nivelles.

Estimation gratuite de timbres-poste et de collections - Philatélie - Cartophilie - Marcophilie et Télécartes

Entrée gratuite - vaste parking.

Renseignements: Secrétariat, Mr. Philippe Kegrand, rue Marlet, 19 - 1400 Nivelles - tel. 067 21 36 77.

"Charleroi Bourse", organisé par le Cercle Royal Timbrologique de la Sambre, aura lieu le

samedi 22 septembre 2007 au Salon Communal de Marchienne-au-Pont, Place Kennedy, 6030 Marchienne-au-Pont.

Philatélie, Cartophilie, Marcophilie, Télécartes, Cartes postales, Numismatique.

Entrée et Parking gratuit.

Renseignements: Georges De Ridder, rue Longue Bourse, 198 - 6061 Montignies-sur-Sambre - tel. 071 41 91 11

Met pijn in het hart melden wij u het overlijden op 14 juni 2007 van Marcel Wauters. Marcel was een fantastisch man, had steeds goede ideeën in verband met onze hobby en was een gepassioneerde verzamelaar. Langs deze weg wensen wij aan zijn echtgenote Nicole Magelinckx, zijn zoon Gery en zijn vriendin Ilse, alsook zijn ganse familie onze oprechte deelneming te betuigen.

De Binkse Ruilclub Turnhout organiseert op zondag 23 september van 8 tot 14 uur haar **Internationale najaarsbeurs**, (postzegels, munten, postkaarten, devotia en telecards) in het Sint Victorsinstituut Kasteelplein 20 te Turnhout. Toegang Gratis, parking vlakbij (betalend: 2,00 € voor ganse voormiddag) Inlichtingen en reservatie: Bart Volders, Kongostraat 22 bus 9 2300 Turnhout, tel: 0476 /23 05 71 (na 18uur) e-mail: secretariaat.binkseruilclub@telenet.be

Le **31ème MARCOPHILEX**, cette grande manifestation philatélique internationale, qui se tiendra à Dunkerque au Kursaal, les 6 et 7 octobre 2007 devrait voir venir beaucoup de monde. Nous aurons la présence du Musée postal de Paris, des archives de la Ville et de la Chambre de Commerce et d'industrie de Dunkerque. Entrée gratuite - Renseignements: Jacques FOORT, 140 rue de Roubaix, 59240 Dunkerque (F) tel.: 00 33 (0)3 28 69 19 36 - eMail: marcophilex-dk2007@orange.fr

Philrail Namur vous invite à sa **2è Bourse Philatélique** le 20 octobre 2007 de 10:00 à 17:00 heures à l'Atelier Central de Salzinnes, rue Fond des Bas-Prés, 5000 Namur. Entrée gratuite, bar, restauration, parking. Renseignements: NOEL Charles, 081 44 56 93 ou 0476 96 12 74 - eMail: noelcharles61@hotmail.com

De Cercle Philatélique de Gembloux houdt op zondag 7 oktober van 9:00 tot 16:00 uur haar **Filatelistische Ontmoetingsdag** welke doorgaat in het Institut Technique Horticole de la C.F. (eetzaal van het internaat). Ingang rue Entrée Jacques, GRAND-MANIL Gembloux. Ruilbeurs • tentoonstelling • postwaardestukken - toegang gratis - grote parking. Inlichtingen: J.PMARLIER, rue Emile Léger 8, 1495 Villers-la-Ville, tel.: 071 87 72 92.

ESTAIMPUIS
13 oktober 2007 (10-17 u) en 14 oktober 2007 (10-16 u), regionale competitieve tentoonstelling « **ESTAIMPUIS 2007** », Complexe Sportif, Rue Moulin Masure 9. Voorverkopen « THIS IS BELGIUM » en « FEEST VAN DE POSTZEGEL » zaterdag. Inlichtingen : Bernard Péters, Rue des Combattants 82, 7730 Néchin. Tél. 069.35.10.53. bernardpeters@scarlet.be, <http://home.scarlet.be/bernardpeters/cercles/estaimpuis/estaimpuis.htm>

Postzegelkring Schaffen* (Diest) organiseert op zondag 21 oktober 2007 van 09:00 tot 15:00 uur een **Nationale ruildag**: postzegels en varia in Zaal SCAFNIS - St. Hubertusplein, 2 - Dorp 3290 Schaffen. Daglidkaart 0,50 € (leden gratis) Info: Denis Winderix, Diestsebaan 111 - 3290 Diest, tel.: 013 31 11 05

Le club philatélique de Wavre organise le 21 octobre 2007 sa **34è Bourse Philatélique et Cartophilie** dans la salle des fêtes de l'Hôtel de Ville de 9 à 17 heures. 200m de tables - Entrée gratuite - Renseignements: Mr. H. Havrenne tel.: 010 84 47 92.

Le Club Philatélique Brainois vous invite à sa **9e Bourse philatélique** le 27 octobre 2007 de 9 à 16 heures. Salle des Fêtes, rue des Combattants, 1421 OPHAIN (Ring RO-Sortie 23). Entrée gratuite-Parking aisé-Petite restauration. Invitation cordiale à tous. Renseignements : W. Cloquet - Tél. 02 384 70 63 - Fax 02 384 34 98

De Postzegelkring PK EVERE CP heeft het genoegen u mede te delen dat haar **Herst Ruibeurs** op zaterdag 3 november 2007 zal doorgaan van 10 tot 16 uur in het G.C. EVERNA, Sint Vincentiusstraat 30 te 1140 Evere. Toegang gratis - Inlichtingen: Frans Poppe - tel.: 02 705 41 69.

De Postzegelclub "Groot Veldhoven" houdt ter gelegenheid van haar 50-jarig bestaan, van 23 tot en met 25 november 2007 een **postzegeltentoonstelling** in de sporthal van de Kempen Campus aan de Knegelseweg te Veldhoven. Om deel te nemen aan deze tentoonstelling dient u een inschrijvingsformulier in te vullen en op te sturen naar het Secretariaat KEMPENFILA 2007, t.a.v. Mevr. H. Schalks, Zandhei 25, 5508 WS Veldhoven, tel.: 040 253 65 11, eMail: j.enh.schalks@planet.nl

FILATELIE ABONNEMENT

Neem nu een Filatelieabonnement en ontvang alle postzegels:
eenvoudig, betrouwbaar, praktisch...

U krijgt bovendien een verrassingsgeschenk!

Info: 015 285 810 philately@post.be - www.philately.post.be

De Post - Stamps & Philately

E. Walschaertsstraat 1 - 2800 Mechelen

ISO 9001:2000

CWA14441:2003

Een jaarlijks filatelieabonnement.....zo handig alles in huis te hebben!

THIS IS BELGIUM 107

www.digipost.be - Edele Walschaertsstraat 1 - 2800 Mechelen